

Ceny novostavieb v Bratislave presiahli 3000 €/m²

Bratislavský trh s novostavbami sa v prvom štvrtroku 2019 naďalej vyvíjal v rovnakom trende ako posledný rok. Do ponuky vstúpilo len málo nových projektov a počet bytov v ponuke sa tak opäť zmenšil. Lacnejšie byty sa vypredávali a niektoré projekty dvíhali ceny ponúkaných bytov. Výsledkom bol ďalší rast ceny a tento raz sa tak priemerná jednotková cena prešvihla cez 3000 €/m² s DPH.

Počet voľných novostavieb ponúkaných developermi v Bratislave sa ku koncu marca 2019 zmenšil na rekordne nízky počet – 2257 bytov. Zmenšovanie ponuky je dôsledkom malého počtu nových projektov na trhu, ktoré za posledné 2 roky nedokázali pokryť dopyt po bytoch. Každý štvrtrok sa na trhu predá viac bytov ako pribudne do ponuky, čo

má za následok obmedzený výber pre kupujúcich ako aj obmedzenú konkurenciu medzi developermi. Počas prvých troch mesiacov roku 2019 do ponuky pribudlo necelých 200 bytov, zatiaľ čo predaj presiahol 650 bytov. Koncom marca predávalo byty 99 projektov, z čoho 79 projektov už vypredalo viac než 50% svojej pôvodnej ponuky a 54

projektov viac než 80%. Celková obsadenosť ponúkaných projektov dosiahla 77,18%. Dá sa teda tvrdiť, že byty s najlepšimi dispozíciami sa veľmi rýchlo vychytajú a v ponuke potom ostávajú dispozične horšie byty resp. byty vo vyššej cenovej kategórii (napr. strešné byty s terasami).

Špecifiká voľných bytov na trhu s novostavbami v Bratislave rozdelené podľa okresov (1.Q.2019)

Obvod	počet	priemerná výmera	priemerná cena na m ² s DPH	priemerná absolútna cena s DPH
BA I	367	70,65	3 534,67 €	210 346,78 €
BA II	534	71,38	2 929,83 €	205 355,96 €
BA III	481	68,71	3 383,22 €	215 721,55 €
BA IV	518	65,42	2 500,82 €	164 558,97 €
BA V	357	69,69	2 849,42 €	199 093,42 €
Spolu	2257	69,06	3 022,23 €	198 740,97 €

V tomto čísle:

Inflácia v USA pod 2 %, najviac rastie cena bývania

Rast cien nehnuteľností v EÚ spomalil, Slovensko naopak s 18,2 % medziročným rastom cien

Argentína požiadala MMF o úver v objeme 56 mld. dolárov

Cena ropy presiahla 70 dolárovú hranicu a pokračuje v raste

Slovenskému priemyslu pribudli nové objednávky

Slovenské stavebníctvo obnovilo rast

Nezamestnanosť na Slovensku dosiahla 5,16 % čo predstavuje 141 tisíc uchádzačov o zamestnanie

Z hľadiska jednotkovej ceny sa novostavby v Bratislave dostali nad hranicu 3000 €/m² s DPH, čo je dosiaľ rekordná cena. Oproti predchádzajúcemu kvartálu tak vidíme nárast o 3,9%, zatiaľ čo medziročný rast dosahoval 12,4%. Medziročný rast na takejto úrovni je zároveň vôbec najrýchlejší rast, aký bratislavský trh dosiahol od rokov 2006-2008. Cenový rast sme zaznamenali naprieč všetkými okresmi Bratislavy. Najvyšší rast dosiahli novostavby v Petržalke, kde hlavným dôvodom bolo zdražovanie bytov v projekte Slnecnice ale aj výpredaj lacnejších bytov, zatiaľ čo v ponuke ostal vyšší pomer drahších bytov. Petržalka sa zároveň stala okresom s najnižším počtom voľných bytov v ponuke, klesla dokonca pod Staré Mesto. V roku 2017 sa pritom v objeme ponuky rovnala okresom BA II a BA III. Pokles počtu voľných bytov zaznamenali aj všetky ostatné okresy, najmä BA II a BA IV, kde sa posledný rok ponuka ešte udržiavala na relatívne vyššej úrovni.

Priemerná rozloha ponúkaných novostavieb dosiahla 69 m², čo oproti predchádzajúcemu štvrtroku zmenu nepredstavuje. Medziročne však vzrástla o 3,7% resp. o 2,5 m². Najnižšiu priemernú rozlohu dosahovala ponuka novostavieb na prelome rokov 2016 a 2017, kde sa zároveň držal najvyšší počet voľných bytov. S vypredaním tejto ponuky sa najviac kupovali menšie byty, čoho následkom bol rast priemernej rozlohy. Priemerná absolútna cena

bytov sa vyšplhala takmer na 199 tisíc eur za priemerne veľký byt.

Pri zmenšujúcej sa strane ponuky sme zaznamenali takisto aj pokles počtu predaných bytov. Počas prvých 3 mesiacov roku 2019 sa v Bratislave predalo 669 bytov. Najviac bytov sa predalo v okrese BA IV, kde zhruba 40% predaja tvoril projekt BORY. Nasledoval okres BA II, kde dominantným projektom z hľadiska predaja bol Nuppu a za ním okres BA V s projektom Slnecnice. Okresy BA I a BA III predali po 100 bytoch, výrazne dominantný tu nebol žiaden projekt. Napredávateľmi boli práve spomínané projekty Slnecnice, BORY a Nuppu, ktoré spolu zodpovedali zhruba za tretinu celkového predaja. V priemere tieto 3 projekty predali byty pri jednotkovej cene 2500 €/m² s DPH.

Priemerná jednotková cena predaných bytov dosahovala 2750 €/m² s DPH. Oproti predchádzajúcemu kvartálu sa tak jedná o 1,2%-ný nárast, zatiaľ čo medziročne cena vzrástla o 8,1%. Najdrahšie byty sa predávali v Starom Meste, nasledoval okres BA III, za ním BA V a BA II a za najnižšie ceny sa predávali byty v okrese BA IV. Priemerná rozloha predaných bytov dosiahla 65 m² a priemerná absolútna cena 174 tisíc eur. Pri porovnaní s priemernými hodnotami voľných bytov vidíme, že kupujúci vo väčšej miere dopytujú menšie a jednotkovo lacnejšie byty, než je aktuálna ponuka na trhu.

Predaj na úrovni 650 bytov predstavuje najslabší predaj od roku 2014 a teda od roku, keď sa realitný trh ešte len zotavoval z pokrízovej stagnácie. Oproti rokom 2016 – 2017 sa jedná o zhruba polovičný prepád. Pokles predaja však treba vnímať v kontexte aktuálneho stavu ponuky. Predaj sa síce prepadol takmer o polovicu, počet ponúkaných voľných bytov sa prepadol ešte hlbšie. Kupujúci tak majú veľmi obmedzený výber a častokrát radšej siahajú na sekundárny trh. Okrem toho z ponuky vymizli najmä menšie, absolútne a aj jednotkovo lacnejšie byty vo veľkých projektoch. Napr. zatiaľ čo Slnecnice v roku 2017 v ponuke držali okolo 600-700 bytov, dnes je to len necelých 250 bytov. Podobne to je aj pri projektoch ako Nový Ružinov, Tammi, Nuppu, Jarabinky atď. Ponuka v rámci týchto veľkých projektov je v súčasnosti podstatne menšia a doposiaľ na trh nevstúpili iné projekty, ktoré by ich nahradili v dostatočnom množstve. Čoraz väčší podiel na ponuke majú projekty s vyšším štandardom v lepších lokalitách, ktoré však z dôvodu vysokej ceny nie sú tak dopytované. Prepádu predaja bytov preto treba rozumieť ako dôsledok nedostatočnej ponuky, nie straty záujmu klientov o novostavby.

Sila dopytu je naďalej tvorená makroekonomickými fundamentami. Nezamestnanosť sa drží na rekordne nízkych úrovniach a počet pra-

Špecifiká predaných novostavieb v Bratislave rozdelené podľa izbovosti (1.Q.2019)

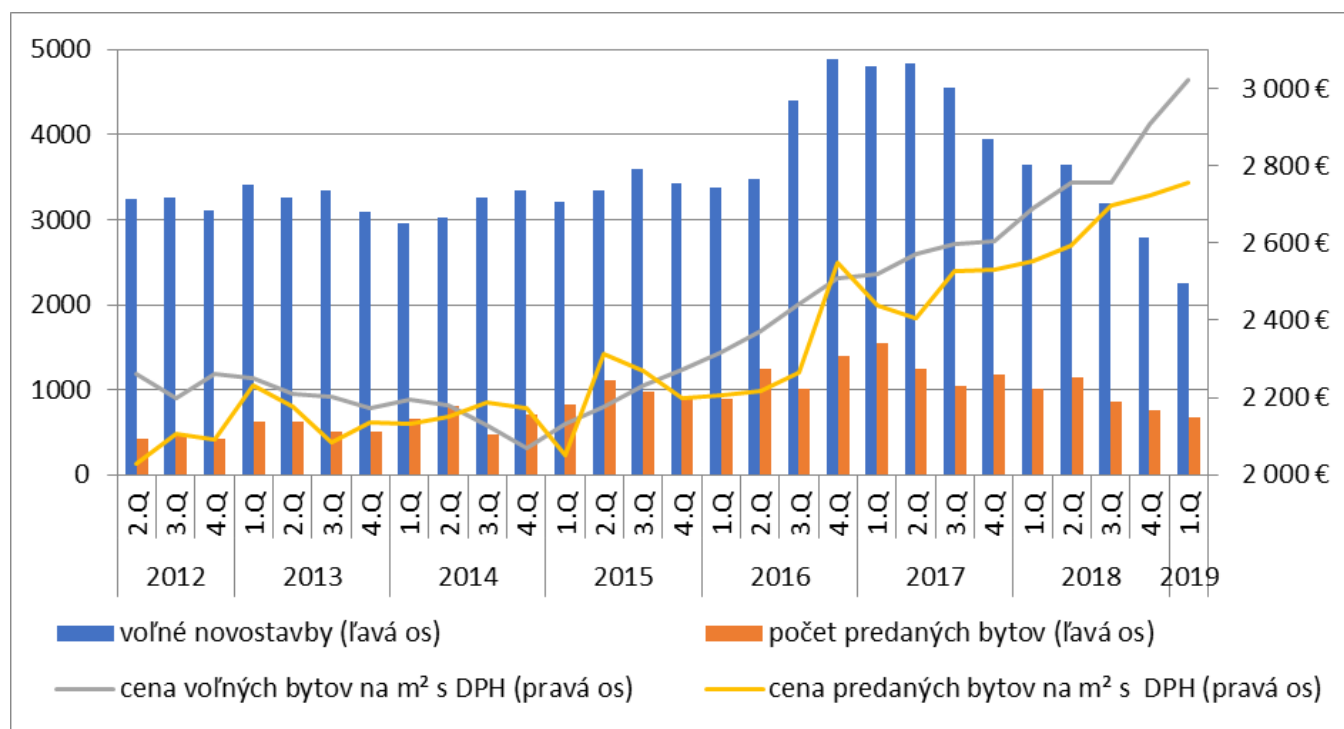
Počet izieb	počet	priemerná výmera	priemerná cena na m ² s DPH	priemerná absolútna cena s DPH
1	65	34,04	2 655,61 €	94 643,55 €
2	312	52,06	2 887,69 €	148 739,85 €
3	222	76,78	2 619,01 €	200 763,16 €
4	62	105,98	2 641,23 €	271 843,55 €
5	8	166,86	3 286,30 €	382 401,67 €
Spolu	669	64,90	2 757,57 €	174 336,99 €

covných príležitostí pribúda. To tlačí mzdy smerom nahor a s nimi kúpyschopnosť obyvateľstva. Prostredníctvom lacného hypotekárneho financovania tak dopyt po bytoch stále pretrváva, a to aj napriek rastúcim cenám. Prekážkou pre potenciálnych kupujúcich, najmä mladých ľudí sú regulácie zo strany NBS, najmä financovanie 20%-ného podielu z iných zdrojov než hypoték a úverový strop do 8-násobku čistej ročnej mzdy. Tieto prekážky však sú do istej miery prekonateľné, či už

získaním čiastočného financovania z iných zdrojov alebo prístupujúcim dlžníkom. Okrem toho tu dôležitú úlohu hrá aj skutočnosť, že cena nájmu v Bratislave je porovnateľná s mesačnými splátkami hypotéky. V tomto momente preto nevidíme dôvod pre ochladenie dopytu, iný, ako obmedzenie ponuky. Práve strana ponuky je posledný rok najväčším hýbateľom ceny. Proces realizácie developerských projektov trvá niekoľko rokov, pričom časovo najnáročnejšie je vybavovanie pat-

ričných povolení. Pokiaľ tieto schvaľovacie procesy v budúcnosti nebudú flexibilnejšie, tak dopĺňanie ponuky novými projektami bude naďalej veľmi obmedzené. Práve nízka ponuka a slabá konkurencia medzi developermi spôsobujú posledný rok v Bratislave prudký rast cien bytov. Vzhľadom na tieto skutočnosti v budúcnosti nevidíme dôvod na pokles cien nehnuteľností, práve naopak, treba počítať s ďalším nárastom. (rb)

Vývoj na trhu novostavieb v Bratislave

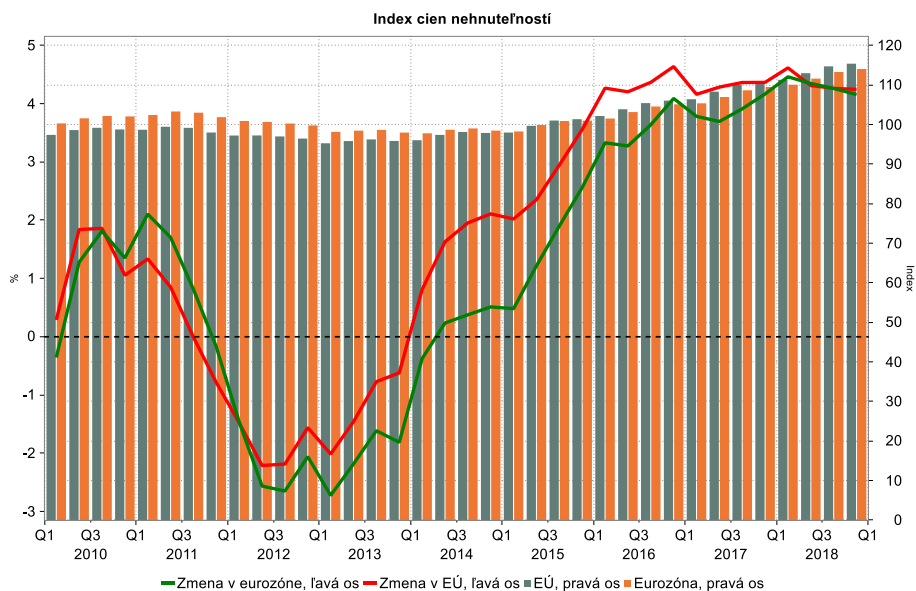

Spomalenie rastu cien nehnuteľností v eurozóne

Trh s nehnuteľnosťami v eurozóne zaznamenal za rok 2018 opätovný rast cien, nie však v takej miere ako tomu bolo v roku 2017. Opätovnému nárastu napomáhali nízke úro-

kové sadzby centrálnej banky ako aj pozitívne očakávania rastu ekonomík. Ceny nehnuteľností na bývanie sa v štvrtom kvartáli minulého roka zvýšili medziročne o 4,2%.

Druhý aj tretí kvartál dosiahol medziročný rast na úrovni 4,3% zatiaľ čo prvý bol na úrovni 4,5% rastu. Najvyšší medziročný nárast cien nehnuteľností na bývanie členských štátov EÚ v štvrtom kvartáli dosiahol Slovinsko vo výške 18,2%, ďalej Lotyšsko vo výške 11,8% a Česká republika vo výške 9,9%. Na Slovensku sa za toto obdobie zvýšila cena bytov a domov medziročne o 6,8%. V rámci tretieho kvartálu zaznamenalo najvyšší medziročný rast opäť Slovinsko na úrovni 6,5%, po ňom nasledovalo Lotyšsko vo výške 4,3% a Malta vo výške 3,8%. Slovinsko teda zaznamenalo najvýraznejšie tempo rastu za tretí aj štvrtý kvartál. Ceny nehnuteľností mierne klesali napríklad v Švédsku a Taliansku. (ph)

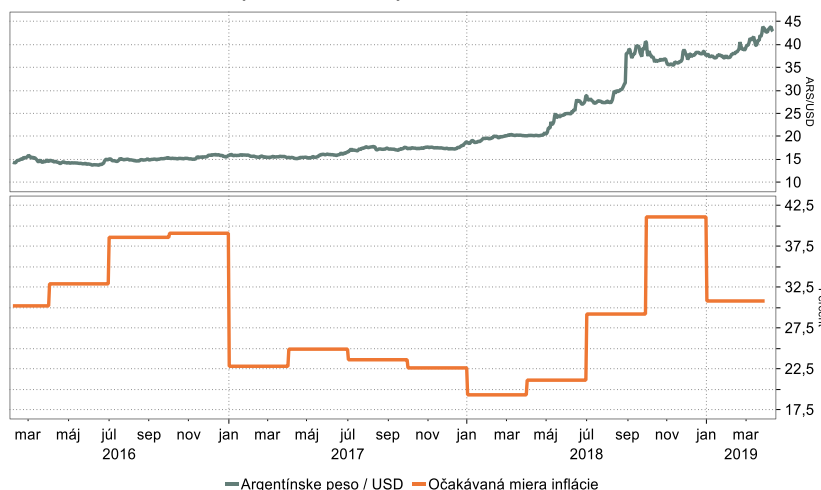

Argentínsky pohotovostný úver

Nielen Venezuela ale aj Argentína zápasí s vážnou ekonomickou situáciou v krajine. Spotrebiteľské ceny v tejto juhoamerickej krajine stúpajú, nezamestnanosť je vysoká a argentínske peso nezažíva najlepšie časy. Z obavy nadchádzajúcej krízy požiadala Argentína Medzinárodný menový fond minulý rok o trojročný pohotovostný úver vo výške 56,3 mld. USD v období, keď kurz jej meny padol na historické minimum. Pohotovostný úver má pomôcť opätovne naštartovať ekonomiku a stabilizovať argentínske peso. Táto juhoamerická krajina sa dostala do problémov vďaka veľkým suchám, v dôsledku čoho bola zničená úroda tretieho najväčšieho svetového exportéra sóje a kukurice. Negatívny vplyv mali aj zvýšené ceny ropy spolu so zvýšením úrokovej sadzby FEDU. To malo

za následok odliv financií z rozvíjajúcich sa ekonomík na čo doplatila aj Argentína. Za toto obdobie kurz argentínskeho pesa stratil viac ako polovicu svojej hodnoty, čo naštartovalo infláciu. Poskytnutím úveru sa Argentína zaviazala, že sprísni menovú politiku a zavedie úsporné opatrenia aby znížila dlh verejného sektora a znížila fiškálny deficit. Zdá sa, že pohotovostný

úver pomohol a stimuloval ekonomiku. Medzinárodný menový fond pôvodne počítal s poklesom ekonomiky o 1,7%, teraz predpokladá 1,2% pokles. Predpokladaná hladina inflácie pre tento rok je na hranici 30,5% čo nie je dôvod na radosť, no zdá sa, že krajine sa podarilo dostať situáciu čiastočne pod kontrolu. (ph)

MACROBOND

FED spomalil rast inflácie v USA

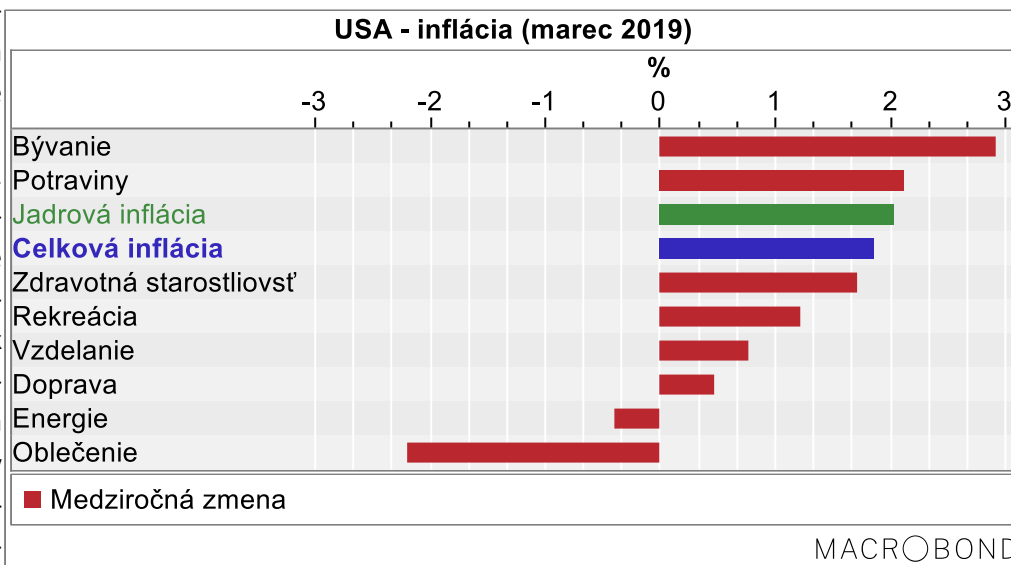
Nárast celkovej cenovej hladiny v USA sa po zvyšovaní úrokových sadzieb dostalo pod hranicu dvoch percent. Celková cenová hladina sa v marci

v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila

o 1,86 % po to tom, čo prvé dva mesiace tohto roka rástla medziročne približne o 1,5 %. Najviac rastú v USA ceny bývania (2,92 %) a ceny zdravotnej starostlivosti 1,72 %. Mierne rástli aj ostatné ceny vzdelania a v doprave. Naopak ceny oblečenie klesli medziročne o 2,2 %. Jadrová inflácia očistená o vplyv cien potravín a energií dosiahla 2,04 %. Jadrová in-

flácia prevýšila hodnotu celkovej inflácie za čím stojí práve medziročné zníženie cien energií o 0,39 %. Cena potravín rástla o 2,12 %. Ukazuje sa, zvyšovanie hlavnej úroveň sadzby zo strany Fed-u sa po-

maly začalo premietat' aj do vývoja inflácie v ekonomike. Ďalší vývoj cenovej hladiny by mal byť nasledujúce obdobie aj naďalej stabilný a oscilovať okolo hodnoty 2 %. (jv)

Predpoveď globálneho rastu

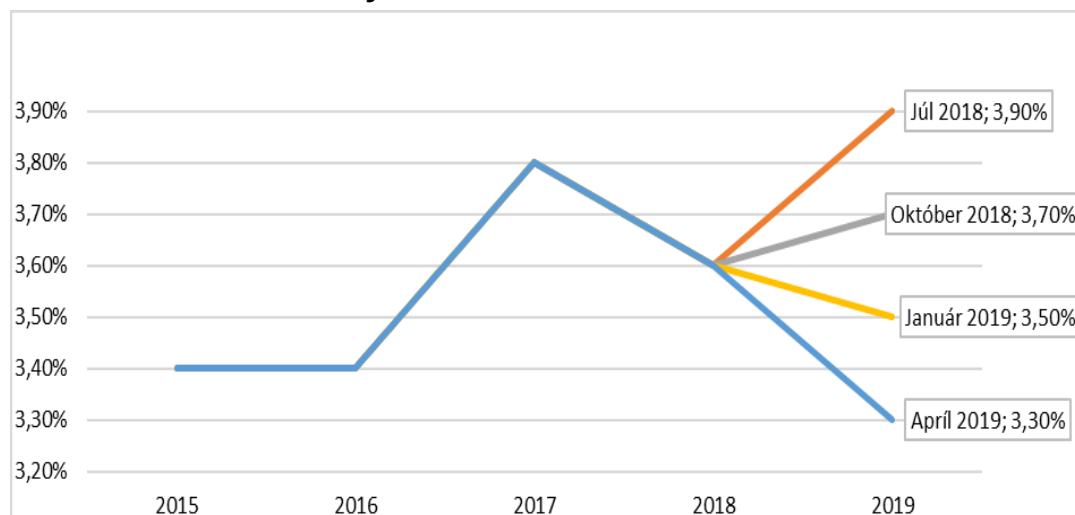
MMF zverejnil najnovší výhľad na rast ekonomík pre rok 2019. Avšak aj táto predpoveď je nižšia ako bola v januári. Celkovo je to už štvrté zníženie odhadovaného rastu globálneho HDP za posledných 9 mesiacov. MMF predpokladá, že rast HDP spomalí na 3,3% čo je o 0,2 p.b. menej ako uvádzala predpoveď

z januára 2019. Dôvody na toto zníženie boli rôzne, od eskalácie obchodnej vojny medzi Čínou a USA, cez ekonomický stres v Argentíne a Turecku až po narušenie automobilového sektoru v Nemecku. Najväčší pokles odhadu rastu HDP zaznamenal stredný východ a severná Afrika spolu

s Afganistanom a Pakistanom, kde odhad poklesol o 0,9 p.b. na 1,3%. Naopak najväčší nárast odhadu rastu HDP zaznamenali Čína, rozvojové časti Európy a Nigéria, Rast bol však minimálny a to o 0,1 p.b.. V rámci rozvíjajúceho sa trhu a rozvojových ekonomík sa očakáva v roku 2019 najväčší medziročný rast HDP v Indii a to až 7,3%.

Najhoršiu výkonnosť v roku 2019 by malo mať Taliansko s medziročným rastom HDP len 0,1%. Na rok 2020 sa predpokladá mierne zvýšenie rastu HDP z 3,3% na 3,6% medziročne avšak aj tento odhad sa oproti januárovému znížil o 0,4 p.b.. (dz)

Graf: MMF—odhad svetového rastu

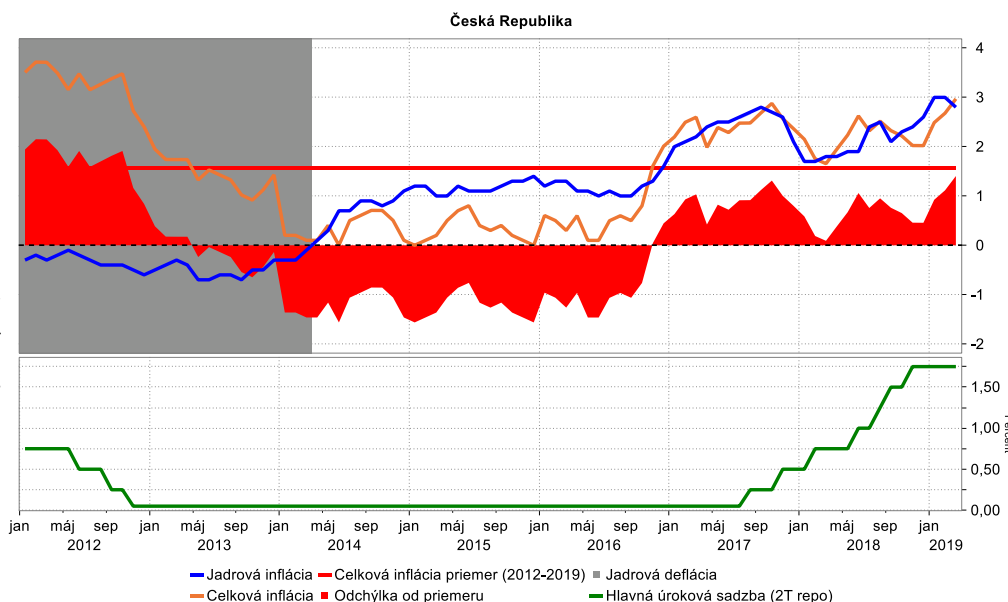
Vrchol ekonomického cyklu v ČR?

Rast celkovej inflácie sa u našich západných susedov postupne zvyšuje. Tento jav spolu s najnižšou mierou nezamestnanosti môže znamenať prehrievanie českej ekonomiky. Celková inflácia sa v marci medziročne zvýšila o 2,97

% a tomuto vývoju nezaostávala ani jadrová inflácia, ktorá vo výpočte nezahŕňa volatilné ceny potravín a energií. Tá sa v marci medziročne zvýšila o 2,8 %, čo je tiež relatívne vysoký nárast v porovnaní s priemerom za posledných sedem rokov. Priemerná výška inflácie od roku 2012 je pritom 1,56 %. Aj kvôli značnejšiemu nárastu inflácie oproti svojmu priemeru sa Česká Cen-

trálna Banka rozhodla zvyšovať hlavnú úrokovú sadzbu už v polovici roka 2017. Z pôvodných 0,05 % sa tak postupne vyšplhala na dnešných 1,75 %. Zvyšovanie hlavnej úrokovej sadzby je pritom

ďalším faktorom, ktorý by mohol priniesť spomalenie rastu českej ekonomiky, čo tiež napovedá, že česká ekonomika môže byť na vrchole svojho ekonomického cyklu. (jv)

MACROBOND

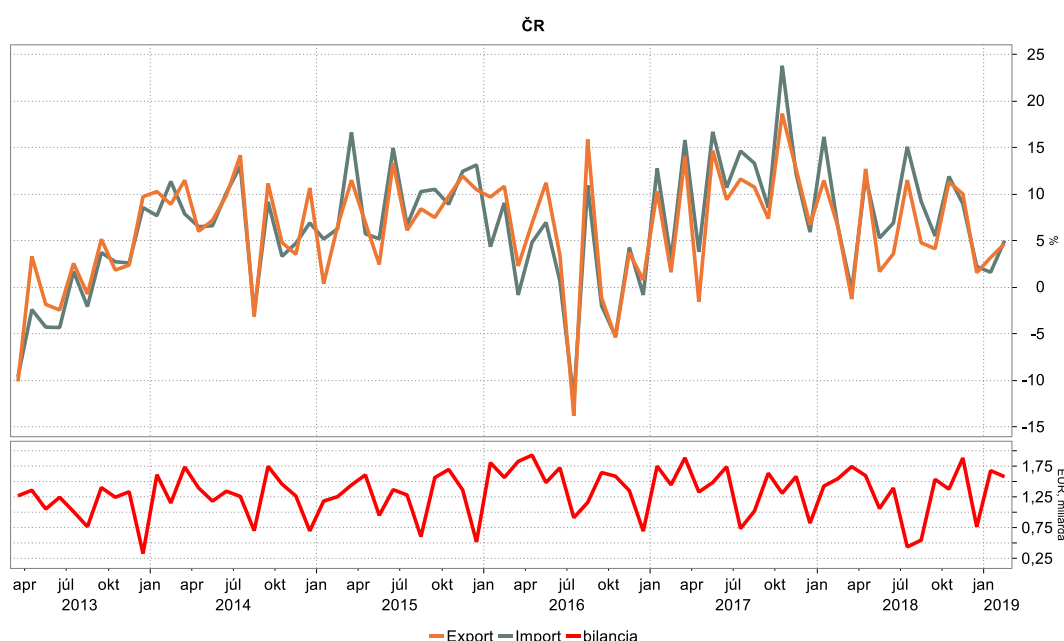
ČR - nárast aktívnej obchodnej bilancie

Zahraničný obchod v Českej republike sa vo februári tohto roka niesol v znamení aktívnej obchodnej bilancie. Obchod s tovarom sa medziročne znížil o 1,4 mld. Kč na úroveň

17,6 mld. Kč čo predstavuje 687,15 mil. eur. Oproti rovnakému obdobiu z minulého roka vzrástol export Českej republiky o 5,1% na 300 mld. Kč a import o 6% na 282,4

mld. Kč. Tento februárový výsledok priaznivo ovplyvnil nárast hodnoty exportu motorových vozidiel o 4,2 mld. Kč. Nepriaznivý vplyv na zahraničný obchod mala napríklad vo

februári elektronika, optické prístroje, počítače, ropa, zemný plyn a ostatné dopravné prostriedky. (ph)

MACROBOND

Nové objednávky v SR pribúdajú

Vývoj priemyselnej produkcie na Slovensku je v najväčšej miere ovplyvnený dopytom po výrobkoch na domácom trhu ako aj na zahraničnom, ktorý sa na spotrebe podieľa napr. pri automobiloch jednoznačne v najväčšej miere. Dopyt a budúci vývoj v oblasti celkovej priemyselnej produkcie nám podmieňuje vývoj nových objednávok zadaných domácim výrobcom. Vo

februári sa celkový objem nových objednávok medziročne zvýšil o 19,93 % (v bežných cenách), čím dosiahli objem 4,52 mld. eur. V najväčšej miere (56,2% objemu) sa nových objednávkach podieľala práve výroba motorových vozidiel, ktorá zároveň zaznamenala najvyšší medziročný nárast nových objednávok o 41,6 %. Pozície si udržala aj výroba strojov a zariadení

s medziročným nárastom 4,08 % a objednávky v chemickom priemysle, ktoré vzrástli o 3,61 %. Na druhú stranu pokles objednávok zaznamenali textilný priemysel, výroba a spracovanie kovov ale aj výroba elektrických zariadení. Čísla poukazujú aj na význam automobilového priemyslu na Slovensku, preto sú nové objednávky v tejto oblasti zvlášť veľmi dôležité. (jv)

Nové objednávky v priemysle v SR (január 2019)

Slovenské stavebníctvo obnovilo rast

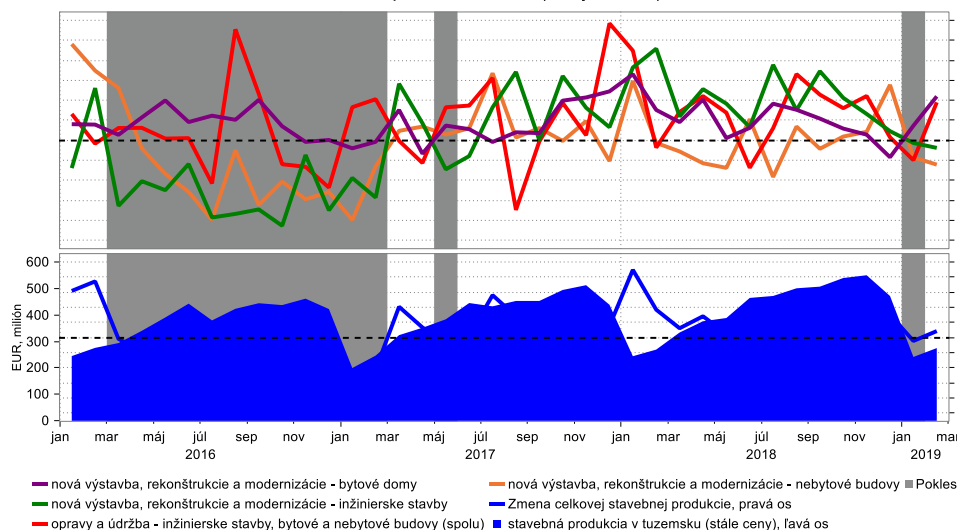
Stavebná produkcia na Slovensku sa po svojom miernom poklese na začiatku roka opäť napravila a pokračuje v miernom raste. Vo februári sa celková stavebná produkcia meraná v stálych cenách medziročne zvýšila o 2,12 %.

K vymaneniu sa z poklesu a k obnoveniu rastu prispela najmä výstavba nových bytov spojená s rekonštrukciami a modernizáciou, kde tento segment zaznamenal takmer 22 %-tný nárast. Popri novej výstavbe sa k rastu celkovej staveb-

nej produkcie svojím 19 %-tným rastom prispela aj oprava a údržba inžinierskych stavieb, či bytových a nebytových priestorov. Druhá polovica minulého roka bola charakteristická miernym spomaľovaním rastu čo nakoniec vyústilo aj do

krátkodobého poklesu v januári. Za celým spomaľovaním mohlo stáť sprisňovanie úverovania jednotlivcov a domácností zo strany NBS, ktoré však ešte pokračujú v sprisňovaní a vrcholíť majú v júli tohto roka. Druhý mesiac po sebe pritom zaostáva a klesá produkcia v oblasti výstavby inžinierskych stavieb a nebytových budov. (jv)

Stavebná produkcia v tuzemsku (v stálych cenách)

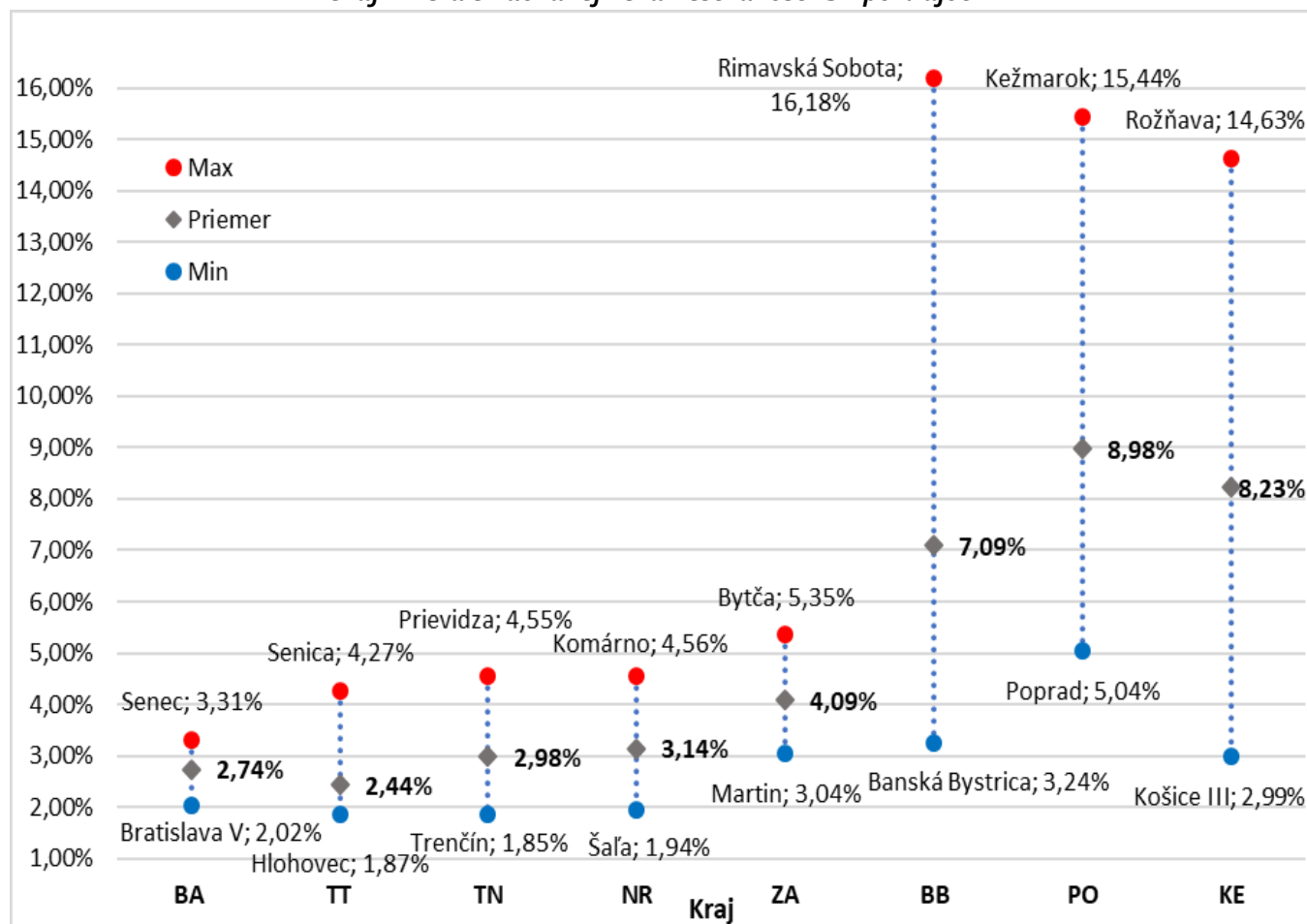
Nezamestnanosť na Slovensku

Miera evidovanej nezamestnanosti medziročne aj medzimesačne na Slovensku vo februári klesla na hodnotu 5,16 %. Úrady práce tak evidovali 141 432 disponibilných uchádzačov o zamestnanie. Celkový počet uchádzačov bol pritom predstavoval 174 028 čo predstavuje nezamestnanosť na úrovni 6,35 %. Do miery evidovanej nezamestnanosti tak neboli započítané osoby (32 596), ktoré síce boli registrované na úrade práce ale zároveň: absolvujú vzdelávanie pre trh práce, sú dočasne práce neschopní a majú OČR, sú na absolventskej

praxi alebo vykonávajú menšie obecné a dobrovoľnícke služby. V priemere najnižšiu mieru nezamestnanosti zaznamenal Trnavský kraj (2,44 %) a naopak z najvyšším priemerom skončil prešovský kraj kde nezamestnanosť dosiahla 8,98 %. Čo sa jednotlivých okresov týka, najviac ľudí pracuje z Trenčína, kde miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla 1,85 %, čím predbehli aj Hlohovec (1,87 %) a Galantu (1,96 %), ktorá si prvenstvo držala minulé mesiace. Aj po miernom zlepšení situácie je na tom v rámci Slovenska stále najhoršie okres Rimavská

Sobota, kde nezamestnanosť vo februári dosiahla 16,18 %. Znižujúci sa podiel nezamestnaných vytvára pre zamestnávateľov problém dostať sa k potrebnej kvalifikovanej pracovnej sile vo svojom okrese resp. kraji. Táto skutočnosť môže tlačiť na zvyšovanie miezd zo strany zamestnávateľov aby pritiahli zamestnancov alebo sa snažia využiť pracovnú silu zo zahraničia. Bližší prehľad o okresoch s najmenšou najväčšou mierou nezamestnanosti v rámci krajov znázorňuje graf. (jv)

Graf: Miera evidovanej nezamestnanosti SR po krajoch

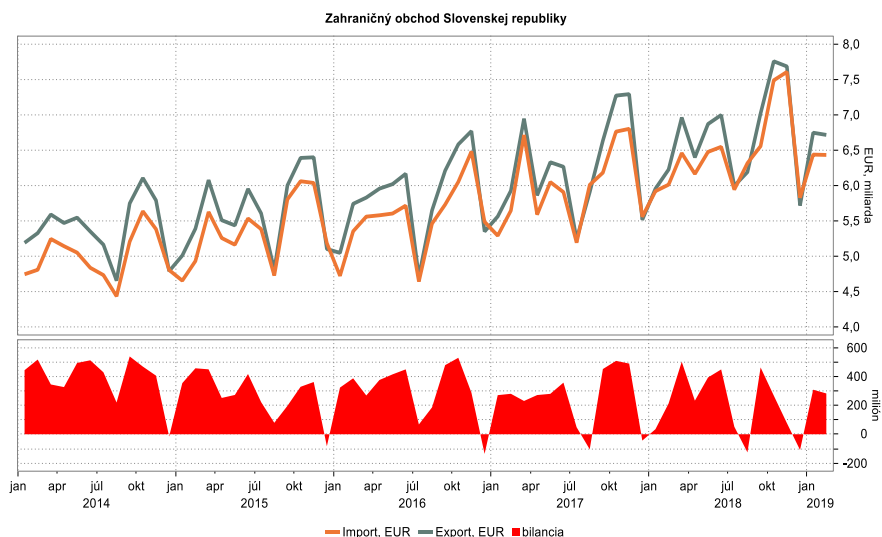

Vývoj zahraničného obchodu Slovenska za február

Zahraničný obchod Slovenskej Republiky sa vo februári tohto roka niesol v znamení aktívnej obchodnej bilancie. Vo februári sme zo Slovenskej Republiky vyviezli tovar v hodnote 6,7 mld. eur, čo je o 7,9% viac v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka. Celkový dovoz vo februári dosiahol hranicu 6,4 mld. eur, čo predstavuje 7% nárast medziročne. Slovenská republika teda dosiahla vo februári 2019 aktívne saldo zahraničného obchodu vo výške 593 mil. eur. Spolu za január a február celkový vývoz dosiahol úroveň 13,4 mld. eur čo predstavuje nárast oproti rovnakému obdobiu minulého roka o 10,5% a celkový dovoz vo výške 12,8 mld. eur čo predstavuje nárast o 7,9%. Najviac obchodovaným tovarom boli stroje a prepravné zaria-

denia, ktoré tvorili vývoz s podielom 61,5% a dovoz s podielom 49,9%. Do členských štátov EU sme za január a február vyviezli 83,7% tovaru čo predstavuje 5,9% nárast oproti rovnakému obdobiu. Dovozy z členských štátov tvoril 68,6% z celkového dovozu

a medziročne vzrástol o 16,3%. Vývoz do nečlenských štátov EU predstavoval 16,3% a oproti rovnakému obdobiu vzrástol o 42,2%. Dovozy z nečlenských krajín predstavoval 31,4% z celkového dovozu a medziročne poklesol o 6,9%. (ph)

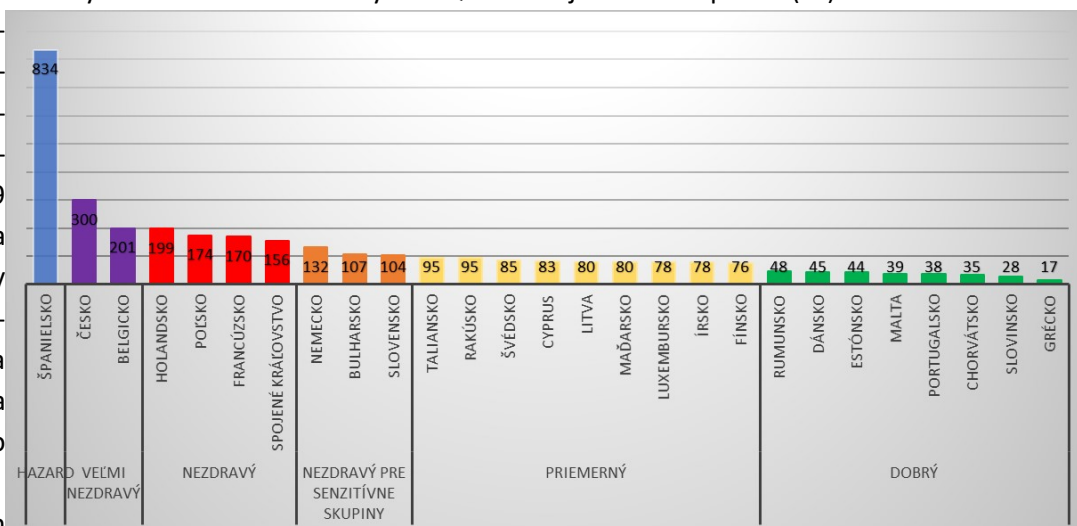
MACROBOND

Znečistené ovzdušie

Index kvality ovzdušia (AQI) prevádza koncentrácie znečisťujúcich látok vyjadrené v $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do viacstupňovej slovnej škály. Kvalita ovzdušia vplyva na mnoho faktorov ako napríklad dĺžka života, zdravie, množstvo ochorení, najmä dýchacích ciest, úrodnosť pôdy, turizmus a mnoho ďalších ekonomicky dôležitých aspektov života. V svetovom meradle je na tom najhoršie India, kde hodnoty indexu sú až 919 bodov a teda kvalita ovzdušia podľa škály je hazardom pre ľudské životy. Hneď na druhom mieste sa nachádza člen EÚ a to Španielsko s celkovým indexom

834 bodov čím sa radí to tej istej kategórii ako India. V EÚ sa viac ako 50 % štátov darí držať sa pod hranicou indexu 100 bodov. Avšak Slovensko k nim nepatrí, index kvality ovzdušia na Slovensku dosahuje hodnotu 104 bodov, čo je ale len jedna tretina oproti našim českým susedom ktorých AQI dosahuje až

enormných 300 bodov. Štát s jednoznačne najčistejším ovzduším v EÚ 28 je Grécko s hodnotou indexu iba 17 bodov. Takýto nízky index môže byť spôsobený krízou v Grécku pretože ekonomika je oslabená a spomalená a v podstate takmer jedna pätina obyvateľov je bez práce. (dz)

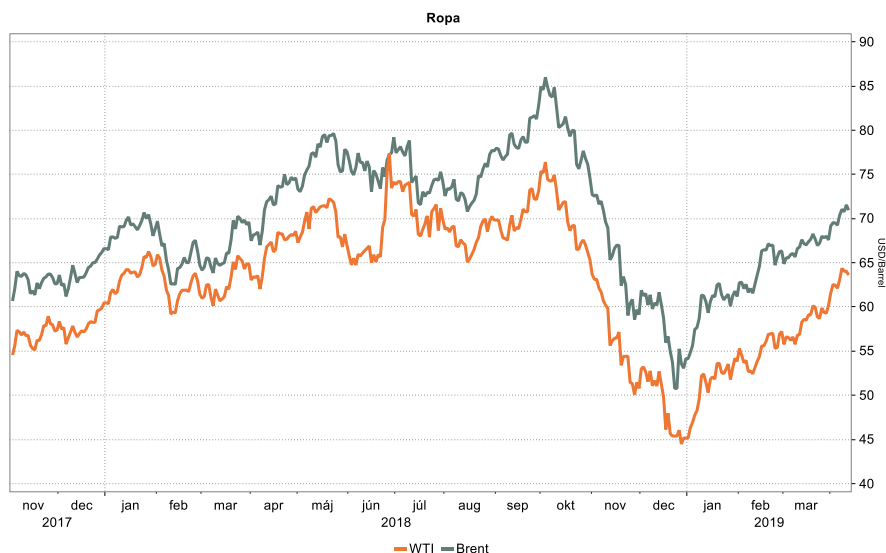

Ceny ropy na 5 mesačných maximách

V uplynulom týždni zaznamenali ceny ropy za barel 5 mesačné maximum. Cena tejto komodity si udržuje rastúci trend od konca roka 2018. Momentálne sa cena severomorskej ropnej zmesi Brent pohybuje na úrovni 71,05 USD/ barel (159 litrov) čo predstavuje hodnotu z novembra 2018. Cena americkej ľahkej ropy WTI vzrástla na úroveň 63,1 USD/barel, ktorú dosiahla naposledy v októbri 2018. Za nárastom stojí znižujúca produkcia Organizácie členských štátov vyvážajúcich ropu (OPEC) a sankcie USA voči Venezuele a Iránu. Ceny nahor potlačil aj fakt, že zásoby benzínu klesli v USA najvýraznejšie za 1,5 roka. Ďalším prvkom, ktorý vyvoláva neistotu na trhu je eskalujúce násilie v Líbyi, ktorý ovplyvňuje ce-

nu z pozície krajiny s veľkými zásobami tejto komodity. Zaujímavé bude však sledovať vývoj tejto komodity nasledujúce mesiace, pretože Rusko neplánuje pokračovať so znižovaním ťažby v rámci dohôd OPEC, ktoré majú vypršať v júni

tohto roka a USA pokračuje v rokovaní o návrhu zákona NOPEC. Tento zákon by zrušil imunitu OPEC voči protimonopolným zákonom USA, čoho dôsledkom by bola možnosť žalovať tieto štáty za dohody o ovplyvňovaní cien ropy. (ph)

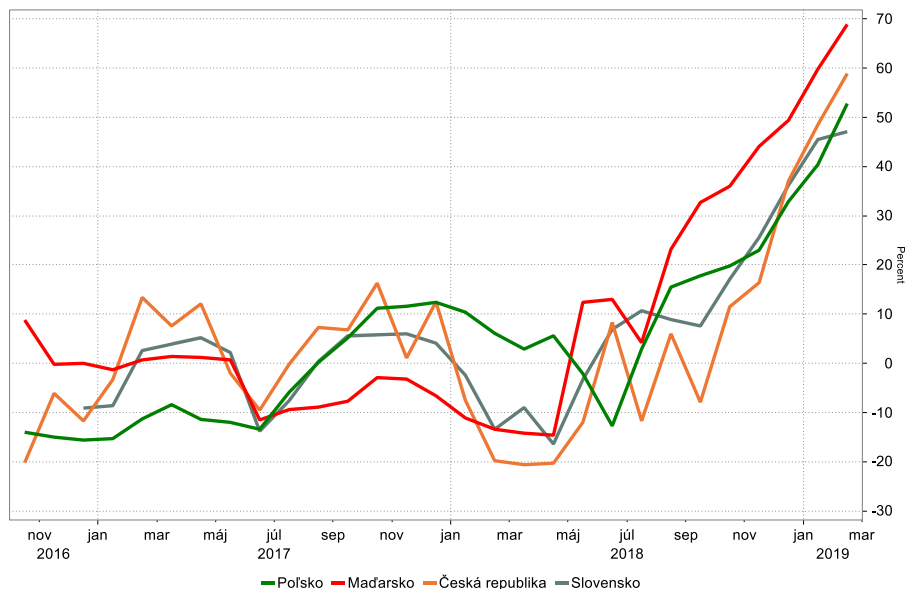

Rast cien zemiakov

Zemiaky ako obľúbený poľnohospodársky produkt strácajú na atraktivite. Postupom času táto plodina stráca zastúpenie v Slovenských domácnostiach, no ich cena ide smerom hore. Kým v roku 1993 bola ročná spotreba na jedného obyvateľa 89kg, v roku 2009 pred-

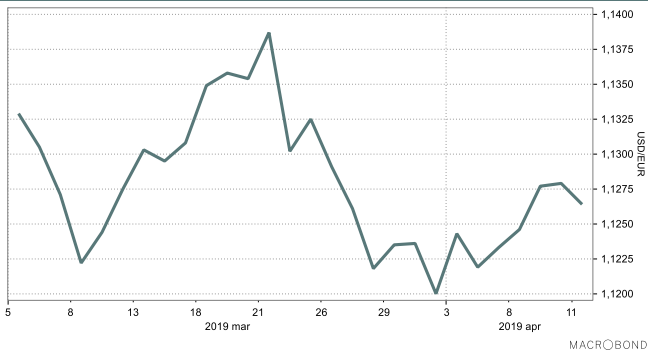
stavovala 58,7kg a dnes predstavuje už len 48,9kg. Znížený záujem sa prejavil aj v rozlohe, na ktorej sú u nás zemiaky pestované. Kým pred 20 rokmi bola zberná plocha 32.500 hektárov, v roku 2009 to bolo 17.800 hektárov a v roku 2017 predstavovala už len 7.500 hektá-

rov. Slovenská republika je v rámci produkcie sebestačná na 48,2%. V roku 2017 sme doviezli z Francúzska 32,6% (23 tis. ton), z Českej republiky 29% (20,4 tis. ton) a z Nemecka 18,7% (13 tis. ton). Znižovanie produkcie ako aj veľké suchá sú problémom, ktorý tlačí ceny nahor. S touto situáciou zápasia všetky krajiny Vyšehradskej štvorky. V Maďarsku dosiahol vo februári 2019 medziročný nárast cien zemiakov 68,9%, v Českej republike 58,9%, v Poľsku 52,8% a na Slovensku 51,5%. Vo februári 2019 sa na Slovensku predávali zemiaky v cene 0,82 eur/kg, vo februári 2018 to bolo 0,54 eur/kg. V rámci EÚ ceny zemiakov medziročne vzrástli o 24% a v eurozóne o 19,1%. (ph)

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

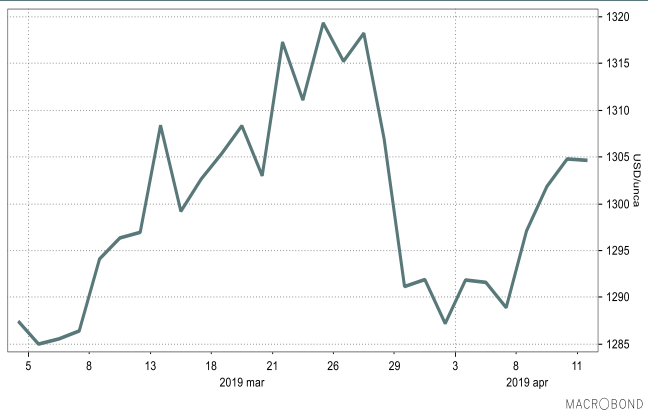
EUR/USD

EUR/CZK

ZLATO

ROPA

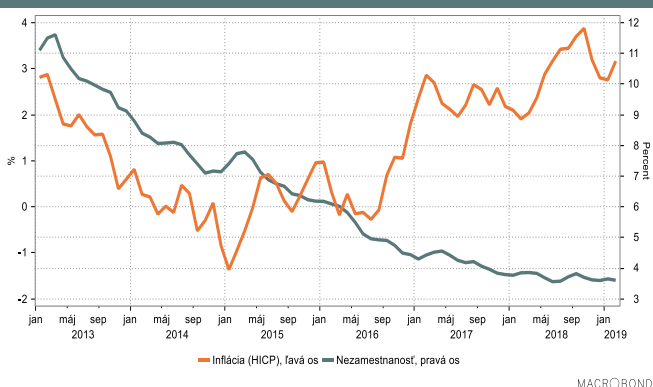
SLOVENSKO

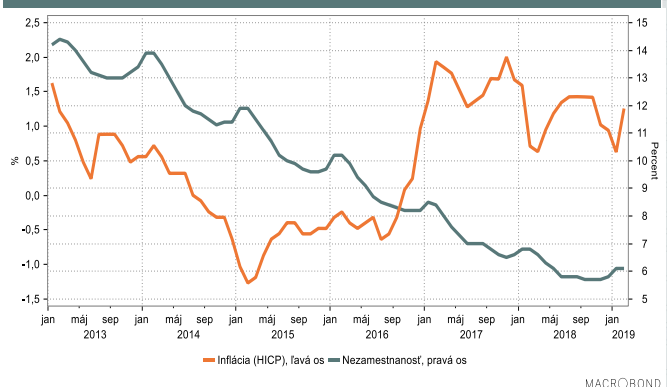
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POLSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Chevron corporation plánuje odkúpiť menšiu konkurenčnú spoločnosť Anadarko Petroleum corporation za 33 miliárd dolárov v hotovosti a akciách.
- Po začiatku platnosti novej legislatívy v taxislužbách (od apríla) ohlásila Spoločnosť Uber, že sa chce vrátiť na slovenský trh. Nie je jasné kedy presne, ale malo by sa tak stať v priebehu nasledujúcich mesiacoch.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura

Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík

Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:

Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Huňor Pavol
Vražda Ján
Zemčák Dávid

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT